

Dětský domov, Staňkov	
Školní vzdělávací program	
Č.j.: 384/2019	Účinnost od: 1. 9. 2019
Spisový znak: A/5	Počet příloh: 0
Změny:	

Školní vzdělávací program

1. identifikační údaje

Název organizace: Dětský domov, Staňkov

Adresa: Dětský domov, Staňkov
Mathauserova 117
345 61 Staňkov

telefon: 379492103

e-mail: dd_stankov@seznam.cz
internetové stránky: www.detskydomovstankov.cz

IZO školského zařízení: 048 342 971
Identifikátor právnické osoby: 600 028 445
IČ: 48 342 971

Právní forma: příspěvková organizace dle zákona č.250/2000 Sb.

Zřizovatel: Plzeňský kraj, Škroupova 18, Plzeň

Zřizovací listina vydaná Plzeňským krajem č.j.: 493/01 dne 31.srpna 2001, v platném znění pozdějších dodatků zřizovací listiny.

Součástí DD :

Název	IZO součásti	Kapacita
Dětský domov	048 342 971	38
Školní jídelna	102 604 100	

Odloučená pracoviště:

346 01 Horšovský Týn, Boženy Němcové 7

2. Charakteristika zařízení

Dětský domov, Staňkov se ve své činnosti řídí obecně platnými předpisy a předpisy a směrnicemi Plzeňského kraje. Ke zřízení subjektu došlo podle zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, zákona č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákona č. 157/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů.

Činnost dětského domova je vymezena zákonem č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a zákonem č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Základním posláním dětského domova je zajišťovat výchovnou, hmotnou a sociální péči dětem a mládeži, která ze závažných důvodů nemůže být vychovávána ve vlastní rodině a nemůže být osvojena nebo umístěna v jiné formě náhradní rodinné péče.

Dětský domov je školské zařízení pro výkon ústavní výchovy dětí a mládeže. Zajišťuje náhradní výchovnou péči dětem ve věku zpravidla od 3 do 18 let, (případně zletilým nejdéle do věku 26 let připravujícím se na budoucí povolání) na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově, u zletilé osoby na základě dohody mezi ní a dětským domovem.

Poskytuje péči dětem, které nemají vážné poruchy chování a vzdělávají se ve školách, které nejsou součástí dětského domova. Dále zabezpečuje dětem plné přímé zaopatření, tzn. ubytování, stravování, ošacení, potřebné učební pomůcky a potřeby pro využití volného času, náklady na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické prostředky, poskytuje mládeži kapesné, osobní dary a věcnou pomoc při odchodu zletilých za zařízení a úhradu nákladů na dopravu do sídla školy.

DD pomáhá naplňovat potřeby a zájmy dítěte a vytváří sociální vztahy a citové vazby, aby každé dítě mělo možnost si najít pro sebe důvěryhodnou osobu z řad pedagogických pracovníků v domově. Cílem je, aby každé dítě mělo dostatek prostoru na své zájmy, aby na něho někdo myslel, trpělivě ho vyslechl, laskavě pohladil.

Od roku 2003, kdy proběhla rozsáhlá rekonstrukce dětského domova, byly vytvořeny rodinné skupiny, která je nejméně šesti a nejvíce osmi členná, zpravidla různého věku a pohlaví. Sourozenci se zařazují do jedné rodinné skupiny. Každá rodinná skupina žije ve svém bytě s kuchyňkou a vlastním sociálním zařízením. Snížený počet dětí umožňuje vytvářet dlouhodobé vztahy s dítětem, které nemá šanci dostat se zpět do své rodiny nebo do pěstounské péče. O každou rodinnou skupinu pečují 2 skupinová vychovatelé a 2 asistenti pedagoga.

Život v rodinné skupině se více přibližuje životu ve větší rodině, a to se kladně odráží na chování a jednání dětí samotných. Dítě má větší možnost rozhodovat o sobě v běžných každodenních situacích a nést za to odpovědnost.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Hlavní výchovné cíle jsou zaměřené na 1. **rozvoj osobnosti**

2. **samostatné rozhodování**

3. **spolupráci a zodpovědnost**

4. **zájmovou činnost**

Prolínají všemi oblastmi výchovně vzdělávací činnosti, vychází a odráží se v programech rozvoje osobnosti dítěte individuálně.

1. Pro oblast rozvoje osobnosti jsou stanoveny tyto cíle a potřeby:

- utvářet a upevňovat hygienické návyky
- vést děti k sebeobsluze, zvládnutí běžných praktických činností
- rozvíjet sportovní dovednosti, zájem o hudbu, tanec a zpěv, podporovat talenty
- naučit děti vzájemnému soužití s ostatními lidmi, podřizování se zájmům většiny, nutnosti soudržnosti skupiny a vytváření správných vztahů na skupině
- prohlubovat svoje vědomosti, dovednosti a návyky a umět střídat činnosti aktivního a pasivního odpočinku.

2. V oblasti rozvíjení samostatného rozhodování se cíle zaměřují na:

- schopnost dětí správně se rozhodnout a umět projednávat a zdůvodňovat svá rozhodnutí a stanoviska s dospělými, vychovateli i dětmi
- naučit děti vybrat si optimální řešení vlastní situace na základě informací a názorů získaných z různých zdrojů a svá rozhodnutí, řešení vnitřně přijmout a nést za ně odpovědnost.

3. V oblasti spolupráce a zodpovědnosti se děti učí:

- spolupracovat s ostatními lidmi, nebýt závislý pouze na jednom člověku a účelně při tom komunikovat
- umět rozlišovat intimitu vztahů v rodinné skupině a podporovat kontakty s vlastní rodinou
- soustředit se na vzájemnou spolupráci dětí a zodpovědnosti k sobě i druhým
- chápat potřebu spolupráce a potřebu pravidelné přípravy na vyučování jako jedny ze základních schopností potřebných v jejich budoucím životě a vstupu do pracovního procesu.
- zabezpečit potřebu efektivním způsobem zvýšit sociální kompetence dětí, orientaci v řešení rizikových situací, zábavnou formou prakticky seznámit děti s různými oblastmi zdravého životního stylu a rizikem užívání všech druhů návykových látek, přípravy na volbu povolání, prevence trestního jednání a trestní odpovědnosti.
- novým cílem je umožnit a zprostředkovat dětem, nejen z dětských domovů, kontakt s rodiči v nápravném zařízení pro výkon trestu ve spolupráci s Českým Helsinským Výborem.

- zaměřovat se na etickou a morální výchovu a integraci do společnosti a uplatnění na trhu práce apod.

4. V zájmové činnosti dětí dětského domova a rozvoji individuálních schopností a zájmů:

- naučit děti trávit vhodným způsobem svůj volný čas a aktivně relaxovat
- usměrnit žebříček životních hodnot, zvýšit sebeúctu a sebevědomí tím, že dětem umožníme ukázat jedinečnost každého jedince a potřeby zažít úspěch i potřeby pracovat v týmu, kdy na každém jedinci závisí úspěch ostatních.
- náplň jednotlivých činností by měla vycházet ze zájmů dětí a cílem bude zlepšení sociálních vztahů, psychické a emocionální stability a uvědomění si vlastní hodnoty, s možností zažít úspěch a v souvislosti s uplatněním v samostatném životě.

Plnění výchovně vzdělávacích cílů, klade mimořádné nároky na odpovědnost, kvalifikovanost a profesionalitu pedagogických pracovníků, nejen při sestavování plánů, ale především jejich uplatňováním při svém přímém výchovném působení v zájmu dítěte.

Veškeré výchovné činnosti mají dětem pomoci utvářet a postupně **rozvíjet klíčové kompetence** a poskytnout orientaci zejména na situace blízké životu a praktické jednání. Dětský domov pracuje průřezově s kompetencemi pro různé typy výchovy. Veškeré výchovně vzdělávací a zájmové činnosti dětí v dětském domově směřují k vytvoření klíčových kompetencí, které jsou využitelné v praktických životních situacích a tvoří pro dítě základ přípravy pro život ve společnosti, celoživotní učení a vstup do pracovního procesu.

1. Komunikativní kompetence

Děti dokážou formulovat své myšlenky souvisle a srozumitelně v mluvených i psaných projevech dokáže získané komunikativní schopnosti využít k vytváření vzájemných vztahů k ostatním lidem. Umí obhájit své názory a zároveň respektovat názory a postoje druhých, vystupovat v souladu se zásadami kulturního projevu a chování.

2. Personální a sociální kompetence

Děti rozpoznají nevhodné a rizikové chování a uvědomují si jeho možné důsledky, umí si stanovit cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek. Jsou připraveny adaptovat se na měnící se životní podmínky, dále se vzdělávat a pečovat o své fyzické a duševní zdraví. Vědomě dodržovat pravidla slušného chování, přijímat hodnocení svých výsledků i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat a přijímat radu i kritiku.

3. Kompetence řešit samostatně běžné pracovní a mimopracovní problémy

Děti umí porozumět zadaným úkolům, hledat možné varianty řešení na základě využití svých zkušeností a dovedností nabytých dříve. Samostatně se rozhodovat při řešení a přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí. Přemýšlet o příčinách problémů a volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit.

4. Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Děti zvládají práci s osobním počítačem, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak celosvětové sítě Internet a využívat i další

prostředky informačních a komunikačních technologií (mobilní telefony, MP4, TV, DVD a další masmédiá ...)

5. Kompetence k pracovnímu uplatnění

Děti jsou schopné získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb a mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání a reálnou představu o platových i pracovních podmínkách.

6. Kompetence v oblasti finanční gramotnosti

Děti jsou schopné orientovat se v základních finančních operacích, měly by být seznámeny s úvěrovými riziky a riziky dluhových pastí. Dále by měly umět hospodařit se svými příjmy a umět naplánovat výdaje.

7. Kompetence k učení

Děti si umí organizovat a řídit proces vlastního učení, být čtenářsky gramotní, zvládat různé způsoby práce s textem, hodnotit vlastní výsledky učení a efektivně je využívat v praxi. Znají možnosti svého dalšího vzdělávání.

8. Občanské kompetence a kulturní povědomí

Děti by měly být schopny dodržovat zákony a společenská pravidla, respektovat práva a osobnost druhých lidí, uvědomovat si potřebu multikulturního soužití. Uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program se stanovuje zpravidla na 3 roky vzhledem k proměnlivé organizační struktuře zařízení, vychází z vnitřního řádu dětského domova a dalších dokumentů např. ročního plánu, který je velmi podrobný. Tato doba je pouze návrhem.

Organizace dne dětského domova ve Staňkově je stanovena ve Vnitřním řádu dětského domova. Důraz na dodržování organizace dne se klade zejména na dodržování časového harmonogramu při vstávání dětí do školy a dodržování přibližného časového rozpětí při podávání jídel na skupinách. Činnosti programu dne se dodržují orientačně s přihlédnutím na aktuální situaci a chod každé rodinné skupiny individuálně.

Každý týden i měsíc probíhá jednotlivé hodnocení splnění či nesplnění plánů a pedagogičtí pracovníci se schází ke společnému hodnocení na malých aktivech a poté na společné poradě všech pracovníků.

Výsledky zájmových činností vypovídají samy za sebe při účasti na výstavách, besídkách a společenských akcích, kde se prezentují svými výrobky i svými schopnostmi s velkým úspěchem.

Nedílnou součástí činnosti dětí v dětském domově jsou zájmové kroužky, společenské a kulturní aktivity, které nemají charakter pravidelnosti. Vychází z konkrétních aktuálních situací a potřeb nebo zájmu dětí.

V dětském domově ve Staňkově pracují aktivně zájmové kroužky:

hudební, pěvecký a literárně dramatický, taneční, kroužek keramický, pracovní technický, pěstitelský a kroužky výtvarně zaměřené, které umožňují dětem se seznámit s mnoha různými materiály a možnostmi jejich uplatnění, nabízí uvolnění a relaxaci, pomáhají dětem v získávání sebedůvěry a učí je překonávat překážky a mít dobrý pocit z dokončení započatého díla. Odměnou jim bývá velká pochvala při výstavách a jarmarcích, kde výrobky

ze dřeva, keramiky, ale také odpadového materiálu sklízí velké úspěchy. Splňují potřebu dětí vyniknout a být úspěšný.

Velmi oblíbenou zájmovou činností je canisterapie. Aktivita se psem jsou nejen prostředkem a motivací k získávání nových vědomostí, ale děti jsou při nich uvolněné, a i ti nejzavřenější se otevřou při hrách s fenkou, projevují otevřeně své emoce a mají radost z nového kamaráda. Někteří se psovi a následně tetě i svěří se svými problémy a trápeními.

Mimo zařízení dětského domova se děti zapojují do zájmových kroužků ve školách: pohybové hry, florbal, výtvarné činnosti ..., ale také navštěvují zájmovou činnost v obci: FK Staňkov – kopaná v kategoriích mladší přípravka, mladší a starší žáci a dorost, SDH Staňkov, ZUŠ – hra na příčnou flétnu, výtvarné obory, dramatický obor.

Pravidelně se účastní společenských akcí pořádaných nadacemi nebo jinými dětskými domovy.

- Jarmarky „Pro šikovné ručičky“
- Sportovní den v malé kopané pořádané DD Domino Plzeň
- Sportovní dny v DD Cup, spolupráce s panem T. Slavatou a účast na mezinárodních sportovních hrách
- Sportovní soutěže dětí dětských domovů
- „Nejmilejší koncert“ zahrnující formy sólového i sborového zpěvu, hry na hudební nástroj, tanečního a literárně dramatického projevu.

5. Formy vzdělávání

Přijetím zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nastoupila nová filozofie práce s dětmi, u kterých je nařízena ústavní výchova. Nové trendy humanizace dětského domova změnily pohled na potřeby dětí, zároveň se od plánovaných aktivit a striktního programu dne přechází k individuální práci s dítětem a jeho rodinou.

Život v rodinné skupině se víc a víc přibližuje životu ve větší rodině. To se kladně odráží na dětech samotných, na jejich chování, jednání a prožívání.

Děti se aktivně podílejí na chodu své „domácnosti“, naučí se vařit, nakupovat, prát, žehlit a uklízet, naučí se postarat o mladší sourozence nebo kamarády, zejména však navazují pevnější citové vazby, nejsou citově prázdné, frustrované ani deprivované.

V dětském domově je využívána forma **výchovy mimoškolního vzdělávání** a **sebevýchova** dětí a určitým specifickým způsobem je naplňována také forma **výchovy rodinné**.

Výchovné působení je realizováno formou cílevědomého, přímého působení, které zahrnuje působení školy, rodiny a společenských organizací, a nepřímé působení, jenž je ovlivněno sdělovacími prostředky a mimoškolního prostředí, prostředí dětského domova a jeho rodinné skupiny v zájmu dítěte.

Dalšími faktory působícími na výchovně vzdělávací činnost dětí v dětských domovech jsou *formy výchovy stanovené například vyhláškou č. 74/2005 Sb.*, ve znění pozdějších předpisů, o zájmovém vzdělávání. Ta stanovuje následující formy:

PŘÍLEŽITOSTNOU výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost. Realizuje se mimo zařízení a využívá mezioborovou spolupráci. Při příležitostné výchovné a vzdělávací činnosti je třeba se zaměřit:

- na přednášky, výstavy a exkurze zaměřené na správný zdravý životní styl – problematiku anorexie, význam pohybu, sexuální výchovy apod., přednášky zabývajícími se

otázkami závislostí na alkoholu, užívání dalších drog a jiných závislostí v rámci programu rizikového chování.

- využívat spolupráce s Policií ČR pro prevenci kriminality a sociálně patologických jevů
- aktivně se účastnit na kulturních vystoupeních při prezentaci dětského domova, veřejných vystoupeních a sportovních kláních. Nedílnou součástí bude prezentace výrobků ze zájmové činnosti dětí dětského domova na výstavkách s podzimní dušičkovou, vánoční a velikonoční tematikou a jarmarcích pro „Šikovné ručičky“.

PRAVIDELNOU výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost, která se realizuje přímo v zařízení, formou každodenních a pravidelných činností. Například příprava na vyučování a sebeobslužné činnosti.

REKREAČNÍ činnost spojenou s pobyty mimo zařízení organizovanou samotným zařízením nebo jinými organizacemi a nadacemi. Příkladem jsou víkendové a prázdninové pobyty na horách apod. Mohou být tematicky zaměřené například na primární prevenci rizikového chování nebo pobyty poznávací, turistické a kulturní.

OSVĚTOVOU činnost včetně shromažďování a poskytování informací, činnost poradenskou zaměřenou na primární a sekundární prevenci rizikového chování.

INDIVIDUÁLNÍ práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadaných dětí a rozvoj schopností dětí vyžadujících specifické potřeby formou individuálního přístupu.

SPONTÁNNÍ nabídka činností, které jsou zahrnuty v denním programu, neorganizovaná aktivita dětí. Například klidové činnosti, poslech hudby, neformální kamarádké komunikace, možnost si volně hrát nebo kreslit.

6. Obsah vzdělávání

V popředí péče dětského domova stojí zájmy dítěte, poznání a všestranné naplňování jeho potřeb, vytváření a upevňování sociálních vztahů a citových vazeb. Veškerá výchovná činnost směřuje k začlenění dětí do společnosti, navazování kladného vztahu k přírodě a k rozvíjení osobnosti dítěte v oblasti kultury, zdraví nebo sportu a zprostředkování v průběhu výchovy životních hodnot, které dětem umožňují lepší orientaci v životě. Na základě průřezových témat základního zájmového vzdělávání se propojují obsahy vzdělávání různých oborů a vytváří cíle jednotlivých výchov.

ENVIROMENTÁLNÍ výchova se zabývá ochranou životního prostředí, formováním vztahu dětí k přírodě a vysvětlováním závažností ekologických problémů, které ovlivňují naši planetu. Cílem bude připomínat dětem důležitost třídění odpadu, seznámit je s problematikou a otázkami týkajícími se šetření energiemi a vodou v domácnostech i ve společnosti, zhoršením životního ovzduší a jeho dopadem na celou planetu. Enviromentální výchova bude realizována především každodenní aktivitou a zažitím správných návyků (tj. třídění odpadu, šetření energiemi apod.) a formou výletů do zoologických zahrad, ekologických farem a do stanic pro ohrožená zvířata a besedami s lidmi, kteří se těmito otázkami zabývají.

MULTIKULTURNÍ výchova by měla vychovávat děti k rasové toleranci a k odmítání xenofobie, násilí, vytvářet zdravý postoj vůči imigrantům a jejich někdy odlišným hodnotám. Zároveň podporovat znalosti o státních symbolech a vést děti k dodržování tradic a zvyků naší společnosti. Pěstovat porozumění a vědomí sounáležitosti a respekt i k jiným kulturám. Děti

se mohou účastnit setkávání s jinými kulturami formou mediálních prostředků, účastí na vystoupeních například romských skupin, mezinárodních festivalech apod., a také osobním setkáváním s lidmi jiné národnosti.

MEDIÁLNÍ výchova se zaměřuje na potřebu naučit děti vnímat média a umět rozpoznat co je a není objektivní informace, orientovat se v mediální komunikaci a práci s médii samotnými. Zvládat základní práce na počítači, používat elektronickou poštu, ovládat jednoduché elektrotechnické přístroje apod. Vypěstovat u dětí kritický přístup ke zpravodajství a k reklamě. Děti se sami pokusí vytvořit vlastní mediální sdělení nebo zprávu a umístit ji na internetové stránky domova nebo facebook.

Výchova K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH a výchova DEMOKRATICKÉHO OBČANA zdůrazňuje osobní odpovědnost za dění ve společnosti, rozvíjí vědění evropské identity a poznání života v Evropě a na celém světě. Ukazuje dětem na problémy třetího světa, možnosti adopce na dálku apod. Vede děti k vzájemné solidaritě a seznamuje je se základními informacemi o právech dětí na základě Deklarace práv dítěte.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ výchova splňuje veškeré cíle osobnostního rozvoje. Zabývá se sociálně právními otázkami rodiny, otázkami rizikového chování a problematikou závislosti nebo šikany. Rozvíjením kladných charakterových vlastností a upevňováním poznatků ze školy a zájmové činnosti, vzájemné komunikace a posilování sociálních rolí dítěte v rodinné skupině dětského domova i ve společnosti. Realizace této výchovy probíhá nepřetržitě ve všech činnostech dětí v domově i mimo něj.

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými potřebami

Dětský domov poskytuje speciální péči dětem s lehkým a středně těžkým mentálním postižením a zejména dětem se specifickými poruchami učení. Pracuje s dětmi při pravidelné přípravě na vyučování podle individuálních plánů doporučených pedagogicko psychologickou poradnou a sestavených učiteli základních škol, kam děti docházejí. Speciální vzdělávání se uskutečňuje s pomocí podpůrných opatření, která jsou odlišná nebo nad rámec individuálních pedagogických opatření. Využívá speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních pomůcek a spolupráce s pedagogicko psychologickou poradnou, případně pedagogickým centrem.

Individuální plány obsahují způsob poskytování speciálně pedagogické péče, seznam kompenzačních a rehabilitačních pomůcek, využívá se terapií – canisterapie, arteterapie, muzikoterapie atd.

Nejčastěji využívá forem individuální péče a pravidelné spolupráce se školami a speciálně pedagogickým centrem při Základní škole praktické v Horšovském Týně, kde se nachází odloučené pracoviště dětského domova, 5. rodinná skupina. Ta pomáhá zejména dětem se specifickými potřebami, dětem s lehkým a středně těžkým mentálním postižením nebo kombinacemi více vad. Výhodou je mobilnost dětí v Horšovském Týně. Při hodnocení se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění a využívá se terapií a relaxačních technik.

Pro rozvoj dětí mimořádně nadaných, které dosahují mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností, pomáhá také začlenění dětí do programů různých nadací, které se spolupodílí na financování zájmových činností.

Samozřejmostí je zvyšování odbornosti pedagogických pracovníků a asistentů pedagoga, formou seminářů, školení a zvyšováním pedagogického odborného vzdělání.

8. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování pobytu dětí

Do dětského domova jsou umisťovány děti, u nichž soud nařídil ústavní výchovu nebo předběžné opatření. Dítě přijímá sociální pracovníce společně s jeho dokumentací a v den nástupu písemně informuje osoby odpovědné za výchovu o umístění dítěte do dětského domova. Dítě je vždy po přijetí do dětského domova seznámeno ředitelkou nebo jí pověřenou osobou se svými právy a povinnostmi a s vnitřním řádem a všichni pracovníci vytvářejí vstřícnou atmosféru při adaptaci dítěte na nové prostředí.

Přemístit dítě do jiného zařízení je možné jen ze závažných důvodů a na základě rozhodnutí soudu.

Ředitelka propustí z DD dítě

- jestliže soud nad ním zrušil ústavní výchovu
- dosáhne-li zletilosti, pokud v DD nesetrvá dobrovolně do ukončení přípravy na povolání
- dosáhne-li věku 19 let, byla-li prodloužena ústavní výchova, pokud nesetrvá v DD dobrovolně do ukončení přípravy na povolání
- do péče osvojitelů nebo pěstounů na základě právní moci rozhodnutí soudu

Pobyt dítěte u rodičů či jiných osob v rodině povoluje ředitelka v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, § 30. Předpokladem k pobytu dítěte u rodičů či jiných osob je písemný souhlas příslušného orgánu sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).

Po splnění všech povinností v DD mohou děti dostat osobní volno po domluvě s vychovatelem. Výchovný pracovník při uvolňování na osobní volno přihlédne k věku dítěte, k jeho schopnostem trávit samostatně volný čas mimo DD a k aktuálnímu zdravotnímu stavu dítěte. Před odchodem poučí vychovatel/ka/ děti, jak se mají chovat na veřejnosti, kdy se vrátí, poukáže na dodržování bezpečnosti silničního provozu

Dětský domov v rámci svých možností pomáhá dítěti nalézt vhodné ubytování a pracovní uplatnění i po odchodu z DD. Poskytne dítěti po ukončení ústavní výchovy zletilostí event. po ukončení přípravy na budoucí povolání, pokud dítě setrvá po dosažení zletilosti dobrovolně, věcnou pomoc nebo finanční příspěvek v hodnotě nejvýše 25 000 Kč. Při stanovení výše této pomoci se bere zřetel na skutečné potřeby dítěte a na hlediska stanovená vnitřním řádem. Dětský domov ve Staňkově má pro tyto mladistvé k dispozici „startovací“ byt, který je vybavený vším potřebným a vytváří tím pro dítě jednodušší start do života. Usnadňuje tak dítěti přechod do společnosti, kde se učí žít samostatně, a přitom nepřerušuje kontakty s dětmi a pracovníky domova.

9. Popis materiálních podmínek

Základním předpisem, který určuje materiální podmínky prostředí je stanoven vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

V dětském domově rodinného typu jsou děti ubytovány ve dvou až třílůžkových pokojích v jednotlivých rodinných skupinách. Každému dítěti je přiděleno lůžko, osobní skříňka a osobní potřeby. Každá rodinná skupina má k dispozici společný obývací pokoj, kuchyňku a sociální zařízení vybavené stejně jako v běžné domácnosti. Pokoje jsou vybaveny lůžky, psacími stoly, uzamykatelnými skříňkami, policemi a židlemi. U ředitelky DD mají možnost uschovat cenné věci.

Dětský domov zajišťuje dětem přiměřené materiální zabezpečení, především ošacení, obuv, hygienické potřeby, potřeby pro vzdělání, knihy a hračky, audiovizuální technické vybavení a

počítače. Samozřejmostí je vybavení na sport, turistiku a rekreační a zájmové činnosti. Děti jsou vedeny k šetrnosti, hospodárnosti při zacházení s majetkem a zařízením dětského domova a svým vlastním. Pečují o své zdraví a dodržují pravidla osobní i kolektivní hygieny. Chodí vkusně oblečeny a zúčastňují se nakupování běžných potřeb. Ošacení a obuv jsou evidovány na osobních kartách a v knize ošacení, hmotnou odpovědnost mají asistentky pedagoga. Děti mají možnost užívat vlastní oblečení, obutí i hygienické potřeby.

Všichni jsou povinni dodržovat vnitřní řád DD a ustanovení BOZ (bezpečnosti a ochrany zdraví) a PO (požární ochrany).

10. Popis personálních podmínek

Pedagogičtí pracovníci¹ zařízení vzdělávají a vychovávají děti v souladu s cíli výchovy a vzdělávání, stanovenými zákonem č. 109/2002 Sb., v platném znění a dalšími právními předpisy.

Pedagogickým pracovníkem zařízení může být pouze ten, kdo vedle předpokladů stanovených zákonem č. 563/2004 Sb., v platném znění, o pedagogických pracovnících splňuje předpoklad psychické způsobilosti. Pedagogičtí pracovníci se dále vzdělávají dle plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pedagogický sbor:

ředitelka

vedoucí vychovatel

skupinový vychovatelé

asistentky pedagoga noční/denní

psycholog (externě)

Nepedagogičtí pracovníci vykonávají jinou činnost než činnost uvedenou v § 18 zák. č. 109/2002 Sb. v platném znění, a splňují kvalifikační předpoklady a požadavky stanovené pro výkon povolání zvláštním právním předpisem nebo stanovené zaměstnavatelem:

sociální pracovnice

účetní

vedoucí stravování, mzdová účetní

kuchařky

uklízečka

řidič - údržbář

11. Popis ekonomických podmínek

Dětský domov, Staňkov je příspěvkovou organizací, hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností a prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele, a to v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem.

Ve své činnosti se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o účetnictví, zákonem č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o

rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o finanční kontrole, vyhláškou č. 107/2005 Sb. o školním stravování, vyhláškou č. 84/2005 Sb. o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky, vyhláškou č. 114/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o FKSP.

DD má právo hospodaření s majetkem Plzeňského kraje vymezeném ve zřizovací listině.

Finanční vztah mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací je určen těmito zřizovatelem stanovenými ukazateli:

- a) příspěvek zřizovatele na činnost organizace
- b) dotace zřizovatele na investice

Zřizovatel poskytuje z rozpočtu Plzeňského kraje prostředky na provoz a dále přímé neinvestiční výdaje, v kterých jsou zahrnuty prostředky na platy a prostředky na ostatní osobní náklady.

Základem hmotné zainteresovanosti příspěvkové organizace je zlepšený výsledek hospodaření, t.j. rozdíl mezi skutečně dosaženým výsledkem hospodaření a výsledkem stanoveným ve finančním vztahu k rozpočtu zřizovatele.

Takto získané finanční prostředky se ponechají příspěvkové organizaci, která si je přiděluje podle stanovených pravidel do svých fondů.

DD jako příspěvková organizace zřizuje tyto fondy:

- a) fond reprodukce majetku
- b) fond rezervní
- c) fond odměn
- d) fond kulturních a sociálních potřeb.

12. Popis podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví

Školská zařízení jsou povinna vykonávat podle zvláštních předpisů nad dětmi náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad dětmi také výchovné působení, v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí.

Dohled nad dětmi a jejich činnostmi má mimořádný význam pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí ve školském zařízení dětského domova. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží k vykonávané činnosti, dopravním a jiným rizikům. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před rizikovým chováním a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou stanoveny ve vnitřním řádu dětského domova a ve směrnících dětského domova. Oba dokumenty se v některých částech překrývají.

Školní vzdělávací program obsahuje podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávání a výchově, při konkrétních zájmových činnostech a činnostech s nimi souvisejících, a tudíž z nich také vychází. Cílem je zjišťovat a zhodnocovat možná rizika vyplývající z různých činností a přijímat opatření k prevenci rizik. Zajistit dětem bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální a seznámit je přijatelnou formou s ohledem na jejich věk, fyzické schopnosti a duševní vyspělost i zdravotnímu stavu o možném nebezpečí a nástrahách.

Ředitelka pravidelně seznamuje prokazatelným způsobem zaměstnance a zprostředkovanou formou vychovatelem také děti s předpisy a pokyny bezpečnosti práce a ochrany zdraví a pravidly chování v rizikových situacích.

Dětský domov zajistí včasné poskytnutí první pomoci a lékařské ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Rozmístí vhodným způsobem lékárničky první pomoci s potřebným vybavením a zajistí, aby všichni byli seznámeni se zásadami poskytování první pomoci. Umístí seznam telefonních čísel tísňového volání a čísel zdravotnických zařízení.

Vhodné podmínky pro bezpečné a hygienické působení vytváří vhodná struktura a skladba činností, vhodně zvolený pitný a stravovací režim, dostupnost prostředků první pomoci a kontaktů na lékaře, praktická dovednost poskytovat první pomoc, užívání bezpečnostních ochranných pomůcek a bezpečné prostředí užívaných prostor dle platných norem, včetně výrazného označení nebezpečných předmětů.

Psychosociální podmínky vytváří příznivé sociální klima, otevřenost a partnerství v komunikaci, vzájemná úcta, tolerance a pomoc druhému. Důležitá je potřeba respektovat dítě a jeho individualitu, přihlížet k jeho potřebám a osobním problémům. Motivovat ho, hodnotit v souladu i jeho individuálními možnostmi. Důležité je začlenění dítěte a jeho spoluúčast na plánování a chodu dětského domova, aby se podílelo na plánování, řízení průběhu činnosti i následném hodnocení. Cílem těchto psychosociálních podmínek je všestranný prospěch dítěte a jeho ochrana před násilím a dalšími patologickými jevy.

Součástí školního vzdělávacího programu dětského domova ve Staňkově je nově zařazení zásad dodržování bezpečnosti při zájmové činnosti. Každá zájmová činnost má své klíčové kompetence a je nutné v jejich plnění dodržovat specifické zásady dodržování bezpečnosti.

Zásady dodržování bezpečnosti a klíčové kompetence jednotlivých zájmových činností

Hlavním úkolem při **pohybové a sportovní činnosti** je naučit děti chápat podstatu aktivního odpočinku a umět aktivně odpočívat, odstraňovat únavu z přetíženého organismu a znát pravidla bezpečnosti a ochrany svého zdraví. Cílem vzdělávání je rozvíjet pohybové schopnosti, obratnost, rychlost a morálně volní vlastnosti ve smyslu fair play. Klíčovou kompetencí bude, že dítě dokáže pracovat v týmu – týmová spolupráce a vytvoření pozitivního vztahu ke sportu. Při všech pohybových činnostech zajišťuje pedagogický pracovník dohled po celou dobu činnosti, vydává jasné a přesné pokyny a přihlíží k fyzické vyspělosti dětí. Dodržuje zásady bezpečnosti a vede k tomu i děti samotné. Při plavání nebo koupání dětí v bazénu dodržuje nejvyšší počet dětí ve skupině 8 z toho ve vodě mohou být pouze 4 děti. Zvláštní péči věnuje neplavcům a vybaví je ochrannými plaveckými rukávky nebo vestou. Je přítomen po celou dobu v prostoru plavání a v průběhu koupání i po jeho skončení kontroluje stav dětí. Při zimních sportovních činnostech je povinen pedagogický pracovník posoudit kvalitu plochy a vytyčit mantinely, kde může být činnost – bruslení, lyžování apod. prováděna a vybaví děti ochrannými prostředky zmírňující následky pádů (ochrannými přilbami, chráničem kolen a loktů a kvalitními rukavicemi).

Skupina může mít nejvýše 8 členů, děti jsou rozděleny podle výkonnosti a schopností a řídí se pokyny pedagogického pracovníka. Stejná pravidla platí při jízdě na kole nebo na kolečkových bruslích. Děti dodržují pravidelné odstupy a v závěru jede zkušený lyžař nebo jezdec. Před zahájením každé činnosti je potřeba zkontrolovat technický stav jízdního kola, bruslí a seřízení lyží. Děti musí být důkladně seznámeny s pravidly chování prováděné činnosti.

Součástí **pracovně technické činnosti** dětí v dětském domově ve Staňkově je zájmový kroužek práce se dřevem a kroužek keramický. Výchovně vzdělávacím cílem je naučit děti znalostem a řemeslným dovednostem v oboru, dát možnost k rozvoji citu pro materiál a podpořit rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie. Na keramickém kroužku se děti naučí pracovat s hlínou, umí ji povrchově upravit, pracovat s plátem hlíny a s prací v bloku, její přidávání a odebrání hmoty a závěrečné dekorování. Na kroužku práce se dřevem se naučí pracovat s profesionálním nářadím, opracovat dřevo, vyhladit a nalakovat hotový finální výrobek. Žák získá kompetence k řešení problémů, kompetence pracovní a komunikativní. Umí samostatně a tvořivě přemýšlet, naučí se základům výtvarné práce a umí poznatky a

získané dovednosti využít. Měl by si vytvořit pozitivní vztah k řemeslné práci a naučit se, že každou práci je potřeba dokončit.

Další významnou oblastí zájmové činnosti je **zájmová činnost estetická**. Zúčastňuje se jí největší procento dětí a objevuje se nejčastěji v týdenních plánech a je také velmi vyžadovanou a dětmi oblíbenou. V dětském domově ve Staňkově pracuje několik zájmových kroužků s touto tematikou. V oblasti výtvarné činnosti se využívá různých technik a materiálů. Například batikování, gelové svíčky, mozaiky a práce s papírem, textilem nebo přírodními materiály. Hlavním cílem je vést děti k poznání celé škály rukodělných technik a k rozvíjení základních manuálních zručností, dovedností a návyků. Děti se učí dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při práci a zásad bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím.

V oblasti **hudební a literárně - dramatické zájmové činnosti** se děti věnují hře na hudební nástroj, nejčastěji na flétnu, sborovému zpěvu s doprovodem na hudební nástroj a uměleckému přednesu nebo recitaci. Výchovně vzdělávacím cílem je rozvíjení smyslového vnímání, schopnosti vnímat hudbu a snahy se jí porozumět. Získat pocit sounáležitosti a uvolnění a kultivaci slovního projevu. Důležitým bodem je aktivní účast dětí na divadelních tanečních představeních a vystupování na veřejnosti, v penzionech pro seniory, ve škole apod.

Děti tak mají **možnost osobního kontaktu s lidmi různých profesí a jiné generace**.

Realizace výchovně vzdělávacích cílů vede k naplnění klíčových kompetencí k učení, kompetencí sociálních a personálních a v neposlední řadě ke kompetencím pracovním. Pedagogičtí pracovníci zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí po dobu dopravy na soutěže a vystoupení i po dobu celého průběhu.

Téměř při všech zájmových činnostech dětí v dětském domově lze využívat dalších možností pro uvolnění a relaxaci dětí. Zejména při potřebě zvýšení pozornosti a soustředěnosti lze využívat relaxační techniky, dechová cvičení, při kterých pomocí fyzického uvolnění svalového napětí dosáhneme uvolnění psychického. Soustředění na dech zlepšuje schopnost koncentrace pozornosti a klidové představy navozují klid psychický. Cílem je zmírnit dopady zrychlování životního tempa a naučit děti plnohodnotně odpočívat a uvolnit se nejen v průběhu spánku, ale i během každého dne. Relaxační techniky a dechová cvičení přispívají k tlumení aktivity, což je pro nás důležité zvláště u hyperaktivních dětí, které se objevují v posledních letech stále častěji i v dětském domově.

13. Standardy kvality péče o děti v DD

Standardy kvality péče o děti jsou souborem kritérií, které stanovují stupeň úrovně péče v oblasti výchovně vzdělávací, personální, materiální a organizační.

Pro každý jednotlivý standard platí zároveň osm základních zásad:

Péče je realizována v souladu s nejlepším zájmem dítěte, s ohledem na jeho věk, rozumové schopnosti, duševní a tělesný zdravotní stav a rodinný kontext.

Péče je realizována v souladu s individuálními potřebami dítěte.

Péče směřuje k rozvoji samostatnosti, aktivní účasti dítěte ve společnosti, k posilování sebedůvěry, identity dítěte a k rozvoji tělesných, duševních, citových a sociálních dovedností dítěte.

Péče splňuje požadavky na poskytování péče podle zákona č. 109/2002 Sb.

Péče je v souladu s principem rovného přístupu k dětem zejména bez ohledu na rasu, barvu pleti, pohlaví, jazyk, náboženství, politické nebo jiné přesvědčení, národnostní, etnický nebo sociální původ, právní či společenské postavení, socioekonomické možnosti, zdravotní postižení, sexuální orientaci atd.

Péče zajišťuje naplňování práv dětí.

Péče vychází z aktuálních odborných poznatků.

14. Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program vydává ředitelka a zveřejní ho na přístupném místě ve školském zařízení a v elektronické podobě ho zveřejní na webových stránkách DD Staňkov.

Školní vzdělávací program č.j. 576/2015 ze dne 31.12.2015 se ruší.

Tento školní vzdělávací program nabývá účinnosti dne 1. 9. 2019.

Ve Staňkově dne 26.8. 2019.

PaedDr. Jana Koubová
ředitelka